

V Štrasburgu 27. 10. 2015
COM(2015) 610 final

**OZNÁMENIE KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU, RADE, EURÓPSKEMU
HOSPODÁRSKEMU A SOCIÁLNEMU VÝBORU A VÝBORU REGIÓNOV**

Pracovný program Komisie na rok 2016

Bežný prístup už nestačí

Táto Komisia sa pred rokom odhodlala na nový začiatok. Na základe politických usmernení¹ sme vymedzili priority Komisie a zaviazali sme sa, že sa budeme sústrediť na veľké veci, v ktorých občania očakávajú od Európy zmenu. Rozhodli sme sa zmeniť spôsob našej práce, vystupovať otvorene a niesť zodpovednosť za svoje opatrenia. Vyzvali sme Európsky parlament a Radu, aby s nami spolupracovali na uskutočnení tejto zmeny, pretože spoločné dosahovanie výsledkov v dôležitých veciach je jediným spôsobom, ako môžeme znovu získať dôveru Európanov v to, že Únia je tu pre nich.

Občania budú EÚ posudzovať podľa jej schopnosti plniť hlavné výzvy, ktorým dnes naša spoločnosť čelí. Zamestnanosť, rast a investičná medzera. Utečenci, ktorí utekajú pred nestabilitou a vojnami, hľadajúci útočisko. Zmena klímy a tlak na prírodné zdroje. Nerovnosť, neznášanlivosť a pocit neistoty v niektorých častiach našej spoločnosti. Realita celosvetovej vzájomnej závislosti a nedostatok sebavedomia, pokiaľ ide o postavenie Európy v rámci vznikajúceho nového svetového poriadku.

Na riešenie týchto výziev sme určili desať priorít uvedených v programe pre zamestnanosť, rast, spravodlivosť a demokratickú zmenu, ktorý je programovým vyhlásením Junckerovej Komisie a základom nášho zvolenia. Rozhodujúce udalosti minulého roka – od pomalšieho oživenia našich hospodárstiev, ako sme očakávali, potreby obnoviť stabilitu gréckeho hospodárstva a migračných tlakov na našich vonkajších hraniciach a neistoty v našom susedstve, ktorá ich vyvoláva, až po teroristické útoky na časopis Charlie Hebdo a inde na európskej pôde – len posilnili naše rozhodnutie naďalej sa sústrediť na tieto priority, pracovať na iných veciach a robiť veci inak.

Práca na iných veciach

Minulý rok sme vyhlásili, že budeme pracovať na iných veciach a že sa budeme sústrediť na podstatné veci. Odvtedy sme si vytýčili našu víziu a konkrétne opatrenia, ktoré je potrebné prijať v oblasti investičného plánu, jednotného digitálneho trhu, energetickej únie, Európskeho programu v oblasti bezpečnosti, európskej migračnej agendy, únie kapitálových trhov, akčného plánu pre spravodlivé a účinné zdaňovanie právnických osôb, novej obchodnej stratégie a našich najnovších návrhov na prehĺbenie a posilnenie našej hospodárskej a menovej únie. Tento týždeň predkladáme našu stratégiu pre jednotný trh s tovarom a službami², a do konca roka konkrétny obraz vízie doplníme svojimi plánmi pre udržateľné obehové hospodárstvo, pracovnú mobilitu a lepšie riadenie našich vonkajších hraníc. Všetky uvedené opatrenia vychádzajú z nového programu Komisie pre lepšiu právnu reguláciu.

V nadväznosti na nepretržitý dialóg s Európskym parlamentom a Radou, ktorý predseda Komisie otvoril svojím prejavom o stave Únie 9. septembra³, sa v tomto pracovnom programe

¹ http://ec.europa.eu/priorities/docs/pg_sk.pdf

² COM(2015) 550, 28.10.2015.

³ <http://ec.europa.eu/priorities/soteu>.

Pozri aj vyhlásenie o zámere podpísané predsedom a prvým podpredsedom a adresované predsedovi Európskeho parlamentu a predsedovi Rady. Na tomto základe sa 10. septembra konala schôdza medzi predsedom a Výborom stálych predstaviteľov, 13. októbra rokoval prvý podpredseda s Radou pre všeobecné záležitosti, 6. októbra sa

stanovujú kľúčové iniciatívy, ktoré prijmeme v najbližších dvanástich mesiacoch, aby sme uvedené záväzky splnili⁴. Nie je možné vykonať všetko v jednom roku, ale to, k čomu sme sa zaviazali, predstavuje zásadný legislatívny program a rámec pre budúce opatrenia, ktoré budú súčasťou budúcich pracovných programov, ktorých prípravné práce vrátane hodnotenia, konzultácií a posúdenia vplyvu, sa začnú v roku 2016.

Našu pozornosť venujeme prednostne legislatívnym zmenám, ktoré, pokiaľ sa rýchlo schvália, môžu mať priamy vplyv na zamestnanosť a rast, na naše životné prostredie a priaznivé sociálne podmienky, na našu bezpečnosť a na spôsob, akým pristupujeme k vzájomne prepojenému svetu.

Priamo volený Európsky parlament a Rada ministrov vlád jednotlivých členských štátov, ktoré sú spoluzákonodarcami EÚ, s nevídanou rýchlosťou odsúhlasili návrh Komisie na zriadenie Európskeho fondu pre strategické investície (EFSI), zmenu rozpočtu EÚ na rok 2015 s cieľom posilniť finančnú pomoc v kontexte utečeneckej krízy, balík vo výške 35 miliárd EUR pre zamestnanosť a rast v Grécku a rozhodnutia o núdzovom premiestnení žiadateľov o azyl, ktorí potrebujú medzinárodnú ochranu, v rámci EÚ. Toto spoločné úsilie konať rýchlo v prípadoch najnaliehavejšej potreby rozhodnutí by už nemalo byť výnimkou, naopak, musí sa stať normou.

Preto Komisia pred vypracovaním tohto pracovného programu viedla intenzívne a konštruktívne diskusie so svojimi inštitucionálnymi partnermi v záujme dosiahnutia spoločnej dohody na otázkach, na ktoré sa treba zamerať. Ani tie najlepšie návrhy nič nezmenia, ak na rokovacím stole ležia celé roky bez dohody. Aj to je dôvod, prečo sme spomedzi existujúcich návrhov určili tie, ktoré by spoluzákonodarcovia mali prijať urýchlene⁵, a prečo máme v úmysle stiahnuť niekoľko predchádzajúcich návrhov Komisie, ktoré už nie sú relevantné, ktoré boli zablokované alebo už nedosahujú potrebnú úroveň ambícií, aby sme uvoľnili priestor a mohli sa tak sústrediť na prioritné návrhy s dobrou vyhlídkou na úspešnú dohodu⁶.

Zmena spôsobu práce

Nové výzvy si vyžadujú nové a ambiciózne odpovede, ale nesmieme povoliť ani v našich ambíciách pri riešení pretrvávajúcich výziev, a predovšetkým musíme zaistiť, aby každá nevyhnutná reakcia na európskej úrovni bola čo najefektívnejšia v zmysle plnenia našich spoločných cieľov. Rozhodujú výsledky, nie dobré úmysly. Tento záväzok Komisie týkajúci sa zlepšovania právnej regulácie spočíva v tom, že zásahy EÚ musia byť podložené dôkazmi a že EÚ zabezpečí, aby boli vykonané takým spôsobom, ktorý skutočne prinesie pozitívnu zmenu v praxi. Preto musíme neustále venovať pozornosť tomu, aby boli naše právne predpisy a programy výdavkov efektívne a plnili svoj účel.

Komisia stretla s Konferenciou predsedov výborov a 20. októbra sa predseda a prvý podpredseda stretli s Konferenciou predsedov.

⁴ Príloha I.

⁵ Príloha III.

⁶ Príloha IV.

V mnohých oblastiach je nevyhnutný spoločný prístup na európskej úrovni, ak chceme splniť naše ambiciózne politické ciele a dosiahnuť vysokú úroveň ochrany životného prostredia, vysoký sociálny štandard a vysoký štandard v oblasti zamestnanosti, energetickú bezpečnosť, prosperujúce hospodárstvo prospešné pre všetkých, a migračnú politiku, ktorá odzrkadľuje naše spoločné hodnoty. Pravidlá, ktoré sú zastarané alebo príliš náročné či zložité pre uplatnenie v praxi, však svoje ciele nesplnia.

Netreba sa báť kontroly toho, či naše pravidlá skutočne prispievajú k dosiahnutiu našich ambícií v týchto oblastiach, pretože je príležitosťou na ich zlepšenie – na to, aby sme sa uistili, že v oblastiach, ako sú právne predpisy týkajúce sa zdravia a bezpečnosti, sú pravidlá vykonateľné a aj sa presadzujú, aby sa vysoké štandardy, ktoré sme zaviedli, skutočne uplatňovali na všetkých pracoviskách v prospech všetkých pracovníkov v Únii.

Z tohto dôvodu sme sa rozhodli zahrnúť do tohto pracovného programu naše plány na preskúmanie existujúcich právnych predpisov a uistiť sa, že sú vhodné a dokážu priniesť skutočnú zmenu v praxi⁷. Zároveň navrhujeme zrušiť niektoré právne predpisy, ktoré už nie sú relevantné⁸. V rovnakom duchu upozorňujeme občanov a podniky na nové právne predpisy EÚ, ktoré sa začnú uplatňovať v priebehu budúceho roka⁹.

Monitorovanie a v prípade potreby presadzovanie uplatňovania európskych právnych predpisov je jednou z najdôležitejších úloh Komisie, no tejto oblasti sa nevenovala vždy primeraná politická pozornosť. Tento prístup meníme a zintenzívňujeme činnosti presadzovania právnych predpisov v oblastiach, ktoré sú najdôležitejšie, napríklad v oblasti našich spoločných pravidiel týkajúcich sa azylu, ktoré musia riadne fungovať, ak má existovať dôvera v schengenský priestor bez vnútorných hraníc. Uplatňovanie našich spoločných európskych pravidiel v praxi znamená úzku spoluprácu s aktérmi na všetkých úrovniach – vnútroštátnej, regionálnej a miestnej.

Sme odhodlaní využiť na splnenie našich cieľov všetky nástroje, ktoré máme k dispozícii. V čase vyššieho dopytu po zdrojoch než kedykoľvek predtým musí byť rozpočet EÚ zameraný na výsledky. Preskúmanie viacročného finančného rámca v polovici trvania bude zamerané na lepšie spôsoby nasmerovania financovania na prioritné výzvy, ktorým čelíme, napríklad na vnútorný a vonkajší rozmer utečeneckej krízy. Komisia okrem toho navrhne stratégiu „Rozpočet EÚ so zameraním na výsledky“ s cieľom zabezpečiť, aby bolo financovanie v budúcnosti viac zamerané na dosahovanie výsledkov. Pre uľahčenie využívania inovatívnych finančných nástrojov možno urobiť viac a existujú značné možnosti zjednodušenia (najmä v poľnohospodárstve, európskych štrukturálnych a investičných fondoch a ďalšom výskumnom úsilí), zvýšenia výkonnosti a opatrení na prepojenie efektívnosti fondov s riadnou správou hospodárskych záležitostí.

⁷ Príloha II.

⁸ Príloha V.

⁹ Príloha VI.

Zameranie Komisie v tomto druhom roku funkčného obdobia zostáva jasné: venovať veľkú pozornosť veľkým veciam a riešiť ich lepším spôsobom¹⁰; nemrhať sily na malé veci, ktoré si nevyžadujú spoločné opatrenia EÚ. Týmto pracovným programom, ktorého štruktúra zodpovedá desiatim prioritám stanoveným predsedom Junckerom na začiatku nášho funkčného obdobia, potvrdzujeme náš záväzok spolupracovať s našimi partnermi v Európskom parlamente a Rade s cieľom dosiahnuť výsledky, ktoré Európania očakávajú. Vzhľadom na rozsah výziev, ktorým dnes Európa čelí, už bežný prístup nestačí.

1. Ďalšie posilnenie zamestnanosti, rastu a investícií

História ukázala, že Európania majú prirodzenú schopnosť tvrdo pracovať, inovovať, vytvárať nové veci a predávať svoje nápady svetu. Nemôžeme si dovoliť stratiť generáciu s takýmto talentom a potenciálom. Komisia bude naďalej pomáhať členským štátom v ich úsilí pomôcť ľuďom začať znova pracovať. Prednostne sme vyčlenili 1 miliardu EUR na urýchlenie vykonávania iniciatívy na podporu zamestnanosti mladých ľudí s cieľom pomôcť až 650 000 mladých ľudí pri hľadaní práce, učňovskej prípravy, stáži alebo ďalšieho vzdelávania v celej Európe. Navrhli sme usmernenia pre členské štáty na zlepšenie pomoci dlhodobo nezamestnaným s návratom do práce.

Musíme pripraviť Európanov, aby boli schopní prispôsobiť sa potrebám rýchlo sa meniaceho sveta a rozvíjajúcich sa trhov práce. Náš Program pre nové zručnosti a nové pracovné miesta bude podporovať celoživotné investície do ľudí, od odbornej prípravy a vysokoškolského vzdelávania až po digitálne a špičkové technologické odborné znalosti a životné zručnosti potrebné na aktívne zapojenie občanov do meniaceho sa pracovného prostredia a spoločností. Osobitná pozornosť sa bude venovať zladeniu pracovného a rodinného života pracujúcich rodín s cieľom zvýšiť účasť žien na trhu práce. V roku 2016 by mala byť prijatá smernica o zastúpení žien vo vrcholových orgánoch spoločností a Komisia bude pokračovať v praktických opatreniach zameraných na podporu rodovej rovnosti.

Zároveň by sme chceli dosiahnuť, aby európske spoločnosti čo najviac využívali príležitosti jednotného trhu, rástli a boli konkurencieschopné na svetovej úrovni. Na to potrebujú stabilné financovanie, zdravé podnikateľské prostredie a modernú infraštruktúru. Realizácia Investičného plánu pre Európu je už v plnom prúde. Európsky fond pre strategické investície (EFSD) už funguje a ponúka investície vysokej kvality na ďalšie posilnenie európskeho hospodárstva vrátane výskumu. Teraz sa zameriame na zlepšenie investičného prostredia a prehĺbenie jednotného trhu, aby prinášal Európanom lepšie výsledky, podnikom menšie množstvo prekážok a vhodné prostredie pre inováciu.

Teraz musíme začať pracovať na zabezpečení budúcej udržateľnosti v Európe. Predstavíme nový prístup k zabezpečeniu hospodárskeho rastu a sociálnej a environmentálnej

¹⁰ Komisia bude v tejto súvislosti orientovať svoju komunikačnú činnosť v roku 2016 na svoje priority na základe opatrenia v oblasti inštitucionálnej komunikácie v roku 2016 v rámci viacročného finančného rámca na obdobie 2014 – 2020 (C(2015) 7346 z 27.10.2015).

udržateľnosti po roku 2020, v ktorom sa zohľadní preskúmanie stratégie Európa 2020 a interné a externé plnenie cieľov trvalo udržateľného rozvoja OSN.

Optimalizácia využívania zdrojov má zásadný význam pre zabezpečenie zeleného a inkluzívneho rastu. Od budúceho roka budeme realizovať akčný plán pre obehové hospodárstvo s cieľom vytvoriť jednotný trh pre opätovné použitie materiálov a zdrojov, ktorý podporuje odklon od lineárneho hospodárstva. Na to budú potrebné opatrenia vo všetkých častiach hospodárskeho cyklu od získavania zdrojov po výrobu, spotrebu, odpad a recykláciu a inovácie s cieľom využiť hospodársky a environmentálne účinné obchodné príležitosti.

Udržateľná budúcnosť znamená aj predvídanie a zmiernovanie hrozieb pre zdravé životné prostredie. Komisia sa bude naďalej usilovať pomôcť členským štátom riešiť problém antimikrobiálnej rezistencie a prispieť k celosvetovému úsiliu o vyriešenie tejto hrozby. Začneme aj s prípravnými prácami a posilíme konzultácie v oblasti hodnotenia zdravotníckych technológií na účely zlepšenia fungovania jednotného trhu so zdravotnými produktmi. Dokončíme prebiehajúce komplexné prípravné práce na účely ochrany Európanov pred nebezpečenstvom endokrinných disruptorov¹¹ a prijmeme nadväzujúce opatrenia. Naše preskúmanie existujúcich právnych predpisov v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci vrátane oblasti karcinogénov a mutagénov prispeje k zvýšeniu efektívnosti a účinnosti rámca EÚ pre ochranu pracovníkov.

2. Pripojený jednotný digitálny trh

Prosperujúce digitálne hospodárstvo môže rozšíriť trhy a vytvoriť nové zdroje zamestnanosti. Európa môže na tomto poli dosiahnuť prvenstvo, ak dokážeme prekonať fragmentáciu, zlepšiť ponuku pre európskych spotrebiteľov a pripraviť podnikom nové príležitosti. To je dôvod, prečo Komisia v máji 2015 navrhla stratégiu pre jednotný digitálny trh. Naším cieľom je predstaviť všetky príslušné návrhy pred koncom roka 2016, aby Európska únia mohla dosiahnuť vytvorenie plne funkčného jednotného digitálneho trhu počas funkčného obdobia tejto Komisie.

V decembri predstavíme našu víziu modernejšieho, európskejšieho prístupu k autorským právam, v ktorom sa zohľadní digitálna revolúcia. Zároveň predložíme návrhy v oblasti digitálneho zmluvného práva. Ďalšie iniciatívy týkajúce sa autorských práv, geografického blokovania, voľného toku údajov, cloudu a DPH pre elektronický obchod budú nasledovať v priebehu roka 2016.

Po dohode na návrhoch týkajúcich sa prepojeného kontinentu vrátane zrušenia roamingových poplatkov do roku 2017 pracujeme na komplexnom preskúmaní regulačného rámca pre telekomunikácie. Po preskúmaní príslušného programu REFIT vykonáme revíziu smernice o audiovizuálnych a mediálnych službách, smernice o satelitnom vysielaní a káblovej retransmisii a nariadenia o spolupráci v oblasti ochrany spotrebiteľa, aby sme zabezpečili skutočný prínos systému pre občanov. Budeme spolupracovať so spoluzákonodarcami

¹¹ Endokrinné disruptory sú chemické látky, ktoré môžu v určitých dávkach ovplyvňovať hormonálny systém cicavcov.

s cieľom dosiahnuť do konca roka dohodu o reforme ochrany údajov a smernici o sieťovej a informačnej bezpečnosti – dvoch základných prvkoch na budovanie dôvery a bezpečnosti v rozvíjajúcom sa jednotnom digitálnom trhu.

Naším ambicióznym cieľom je a aj bude¹² úloha odstrániť vnútroštátne obmedzenia v oblasti regulácie telekomunikácií, právnych predpisov o ochrane autorských práv a údajov, správy frekvencií a v uplatňovaní súťažného práva tak, aby sa v plnej miere zohľadnila kultúrnu rozmanitosť. Vybudovanie prepojeného jednotného digitálneho trhu môže počas funkčného obdobia tejto Komisie priniesť v Európe dodatočný rast vo výške až 250 miliárd EUR, čím sa vytvoria státisíce nových pracovných miest, najmä pre mladších uchádzačov o zamestnanie, a vznikne dynamická znalostná spoločnosť.

3. Odolná energetická Únia uplatňujúca výhľadovú politiku v oblasti zmeny klímy

V našej stratégii pre energetickú úniu Komisia stanovila kľúčové opatrenia potrebné na zabezpečenie dodávok energie a zníženie závislosti od dovozu, integráciu vnútroštátnych trhov s energiou, zaradenie energetickej efektívnosti na prvé miesto, dekarbonizáciu hospodárstva a podporu výskumu, inovácií a konkurencieschopnosti. V roku 2016 predložíme súbor bodov stanovených v pláne energetickej únie. V pravidelnej správe o stave energetickej únie budeme informovať o dosiahnutom pokroku a o tom, čo ešte treba urobiť.

EÚ bola vedúcim aktérom rokovaní o zmene klímy v Paríži, preto bude v budúcom roku kľúčovou prioritou realizácia klimaticko-energetického balíka do roku 2030 s cieľom zaručiť riadne splnenie cieľov. Komisia v roku 2016 predloží návrh týkajúci sa rozdelenia úsilia pre odvetvia mimo systému obchodovania s emisiami (ETS), ako sú stavebníctvo, poľnohospodárstvo a dekarbonizácia v doprave. Budeme podporovať využívanie nediskriminačných systémov spoplatňovania ciest podľa zásad „znečisťovateľ platí“ a „používateľ platí“ a posilníme úsilie o vytvorenie jednotného európskeho dopravného priestoru, ktorý umožňuje efektívnejšie využívanie existujúcej cestnej infraštruktúry a pružnejšie využívanie vozového parku. S cieľom urýchliť transformáciu energetiky Komisia takisto navrhne iniciatívy týkajúce sa nového modelu trhu s energiou, dosiahnutia cieľa 15 % prepojenia elektrizačnej sústavy do roku 2030, bezpečnosti dodávok energie, obnoviteľných zdrojov a energetickej efektívnosti. Napokon budeme rozvíjať integrovanú stratégiu pre výskum, inovácie a konkurencieschopnosť v energetickej únii s cieľom využiť potenciál zamestnanosti a rastu nízkouhlíkového hospodárstva.

4. Hlbší a spravodlivejší vnútorný trh so silnejšou priemyselnou základňou

Jednotný trh je najväčšou a jedinečnou prednosťou Európy. Umožňuje voľnejší pohyb ľudí, výrobkov, služieb a kapitálu. Zabezpečuje väčšie možnosti výberu a nižšie ceny pre spotrebiteľov. Umožňuje ľuďom žiť, pracovať a študovať tam, kde chcú. Odborníkom a podnikom ponúka príležitosti na základe znižovania administratívnej záťaže, ktorú by inak

¹² http://ec.europa.eu/priorities/docs/pg_sk.pdf

v cezhraničnom styku museli znášať. Je základným prvkom pre konkurencieschopnosť našich európskych priemyselných odvetví.

Tento týždeň sme prijali stratégiu pre jednotný trh, v ktorej sme zdôraznili potrebu budovať na týchto silných stránkach a ďalej využiť plný potenciál nášho vnútorného trhu, prispôbiť sa meniacim sa ekonomickým podmienkam a urobiť tak z nich odrazový mostík pre naše spoločnosti a priemysel, aby mohli prosperovať vo svetovom hospodárstve. Teraz sa zameriame na konkrétne opatrenia, od pomoci začínajúcim podnikom v raste, po uvoľnenie potenciálu nových podnikateľských modelov, ktoré vychádzajú z kooperatívneho hospodárstva, uľahčenie cezhraničného poskytovania služieb, modernizáciu nášho systému noriem a zabezpečenie, aby sa právne predpisy v oblasti jednotného trhu riadne uplatňovali a presadzovali v praxi. Budeme pracovať na odstránení právnych a technických prekážok prístupu na trh cestnej dopravy a na posilnení presadzovania uplatniteľných právnych predpisov v sociálnej oblasti. Zameriavame sa na pomoc malým a stredným podnikom a začínajúcim podnikom v ich raste riešením regulačných prekážok a uľahčovaním prístupu k financovaniu. Predložíme novú iniciatívu týkajúcu sa preventívnych postupov reštrukturalizácie, aby podnikatelia po bankrote dostali druhú šancu.

Realizácia únie kapitálových trhov je významnou súčasťou tejto práce, pretože dosiahnutie jednotného trhu v oblasti kapitálu, financovania a úspor bude zohrávať zásadnú úlohu pri odstraňovaní prekážok investovania a pomáhať podnikom v raste na celom jednotnom trhu. Bude dôležité, aby spoluzákonnodarcovia urýchlene schválili návrh Komisie týkajúci sa sekuritizácie. Neskôr v tomto roku Komisia takisto predloží návrh na revíziu smernice o prospekte s cieľom uľahčiť malým podnikom prístup na burzu a k trhovému financovaniu, ako aj ďalšie opatrenia na podporu vytvárania fondov rizikového kapitálu a vytvorenie novej kultúry rizikového kapitálu s cieľom vytvoriť príležitosti na podnikanie.

S cieľom pomôcť Európanom čo najlepšie využívať pracovné príležitosti na jednotnom trhu sme už navrhli opatrenia na posilnenie Európskeho portálu pre pracovnú mobilitu (EURES) a spolupráce medzi službami zamestnanosti. Návrhy týkajúce sa mobility pracovnej sily, ktoré predložíme v priebehu tohto roka, budú zahŕňať opatrenia na boj proti zneužívaniu vďaka lepšiemu presadzovaniu a koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia a predložíme ciele revíziu smernice o vysielaní pracovníkov s cieľom odstrániť nekalé praktiky vedúce k sociálnemu dumpingu a odlevu mozgov tým, že zaistíme, aby sa rovnaká práca na rovnakom území odmeňovala rovnakou mzdou.

Mimoriadny dôraz budeme klásť aj na zlepšenie prístupu k vybranému tovaru a službám pre osoby so zdravotným postihnutím.

V roku 2016 sa bližšie zameriame na niekoľko vybraných sektorov, buď pre ich rastový potenciál alebo preto, že čelia osobitným výzvam. Predložíme stratégiu umožňujúcu plné využitie výhod európskych vesmírnych programov ako Galileo a Copernicus pre európsku ekonomiku a občanov. Vypracujeme a budeme realizovať európsky akčný plán s cieľom zabezpečiť, aby bol náš obranný trh pripravený plniť budúce potreby v oblasti bezpečnosti. Prijmeme kroky nadväzujúce na stratégiu v oblasti letectva, ktorú predložíme neskôr v tomto

roku. A vzhľadom na vývoj v sektore poľnohospodárstva predložíme našu správu o fungovaní trhu s mliekom už v budúcom roku.

Komisia predstaví akčný plán o DPH s ďalšími krokmi smerom k účinnému a definitívnemu režimu odolnému proti podvodom a návrhy týkajúce sa sadzieb DPH a elektronického obchodu v kontexte jednotného digitálneho trhu. Takisto máme v úmysle stiahnuť niekoľko predchádzajúcich návrhov týkajúcich sa DPH, ktoré v Rade dosiahli len minimálny pokrok, alebo ktorých potenciál významného zjednodušenia bol neprijateľne znížený, ako v prípade jednotného daňového priznania k DPH.

Chceme dosiahnuť ďalší pokrok na ceste k spravodlivému, účinnému a rastovo orientovanému zdaňovaniu právnických osôb podľa zásady, že spoločnosti by mali platiť dane v krajine, v ktorej sa vytvárajú zisky. Predložíme súbor opatrení na zvýšenie transparentnosti systému zdaňovania právnických osôb a boj proti daňovým únikom, a to aj prostredníctvom vykonávania medzinárodných noriem v oblasti narušania základu dane a presunu ziskov. Máme v úmysle stiahnuť zablokovaný návrh spoločného konsolidovaného základu dane z príjmov právnických osôb a nahradiť ho návrhmi na postupný prístup, ktorý sa začne schválením povinného základu dane. Posilní sa tým jednotný trh pre podniky a zároveň sa odstráni medzery a zabezpečí sa, aby všetky spoločnosti uhrádzali spravodlivý podiel daní.

5. Hlbšia a spravodlivejšia hospodárska a menová únia

Komisia práve predložila kľúčové prvky prvej etapy procesu na dobudovanie hospodárskej a menovej únie (HMÚ) v súlade so správou piatich čelných predstaviteľov EÚ¹³. Navrhujeme nový prístup k európskemu semestru a zlepšený súbor nástrojov správy hospodárskych záležitostí vrátane zavedenia vnútroštátnych rád pre konkurencieschopnosť a Európskej fiškálnej rady s poradnou funkciou. Navrhujeme vytvoriť lepší dialóg medzi Komisiou a Európskym parlamentom s cieľom zlepšiť demokratickú zodpovednosť nášho systému správy hospodárskych záležitostí. Zároveň požadujeme jednotnejšie zastúpenie eurozóny v medzinárodných organizáciách (najmä v MMF). Do konca roka predstavíme európsky systém ochrany vkladov, ktorý vychádza z mechanizmu zaistenia, a stanovíme spôsoby ďalšieho zníženia rizík a zaistenia rovnakých podmienok v bankovom sektore.

Tieto opatrenia predstavujú významný krok smerom k odolnejšej a prosperujúcej HMÚ. V tomto kontexte sa európsky semester 2016 zameria tiež viac na hospodársku a fiškálnu situáciu eurozóny ako celku, zvýši dôraz na výsledky členských štátov v oblasti zamestnanosti a sociálnych vecí a podporí konvergenciu okrem iného odstránením vnútroštátnych prekážok investícií.

Prispieje k tomu vytvorenie európskeho piliera sociálnych práv. Komisia bude sledovať dve pracovné oblasti, ktoré sa navzájom dopĺňajú: po prvé, modernizáciu a riešenie nedostatkov existujúcich právnych predpisov v oblasti sociálnej politiky s cieľom zohľadniť dnešné pracovné prostredie a zabezpečiť, aby sa novými modelmi práce zachovala spravodlivá

¹³ http://ec.europa.eu/priorities/economic-monetary-union/docs/5-presidents-report_sk.pdf

rovnováha vo vzťahu medzi zamestnávateľmi a zamestnancami; a po druhé, určenie sociálnych kritérií, najmä pokiaľ ide o koncepciu flexiistoty, založených na osvedčených postupoch v členských štátoch s cieľom konvergencie smerom nahor, najmä v eurozóne, pokiaľ ide o fungovanie trhu práce, zručnosti a sociálnu ochranu.

V tejto činnosti budeme napredovať v intenzívnejšom dialógu s Európskym parlamentom, členskými štátmi, národnými parlamentmi a sociálnymi partnermi. S cieľom pripraviť prechod z prvej fázy budovania HMÚ do druhej a bielu knihu Komisie, ktorej predloženie je naplánované na jar 2017, Komisia začne proces širokých konzultácií a debaty v celej EÚ. Budeme čerpať aj z analytických údajov od skupiny expertov na vysokej úrovni, ktorú zriadime v lete 2016. Európsky parlament sa bude intenzívne zúčastňovať na všetkých uvedených prípravných krokoch.

6. Primeraná a vyvážená dohoda o voľnom obchode s USA

Medzinárodný obchod a investície sú kľúčovými hnacími silami ozdravenia európskeho hospodárstva. EÚ má jedinečné postavenie na to, aby zabezpečila využitie príležitostí, ktoré prináša globalizácia, v prospech Európanov transparentným a sociálne a environmentálne zodpovedným spôsobom. Aktívnou obchodnou politikou sa zabezpečí naše spojenie s novými rozvíjajúcimi sa centrami globálneho rastu a naša účasť na nových digitálnych a globálnych hodnotových reťazoch. Takto sa vytvoria nové príležitosti pre naše podniky a pracovné miesta vysokej kvality bez toho, aby sme ustúpili z pozície našich európskych hodnôt a štandardov.

Hlavnou prioritou v roku 2016 bude naďalej dohoda o Transatlantickom obchodnom a investičnom partnerstve (TTIP) so Spojenými štátmi. Sme odhodlaní rokovaním dosiahnuť spravodlivú a vyváženú dohodu s USA, s novým prístupom k ochrane investícií. Plánujeme zintenzívniť spoluprácu s ázijsko-tichomorským regiónom, napríklad prostredníctvom rokovaní o dohode o voľnom obchode medzi EÚ a Japonskom a o investičnej dohode medzi EÚ a Čínou, a tým, že požiadame o mandát na rokovanie o dohodách o voľnom obchode s Austráliou a Novým Zélandom a že otvoríme rokovania o voľnom obchode s Filipínami a Indonéziou, keď na to budú vhodné podmienky. Tento ambiciózny program dvojstranných obchodných dohôd, ktorý zahŕňa už 27 rokovacích partnerov, dopĺňa mnohostranný systém Svetovej obchodnej organizácie, ktorý bude aj naďalej tvoriť jadro prístupu EÚ.

V roku 2016 má Komisia v úmysle presadiť predbežné uplatňovanie niekoľkých nových dohôd, okrem iných s Kanadou a s viacerými africkými, karibskými a tichomorskými regiónmi. Budeme pozorne sledovať existujúce dohody, napríklad s našimi východnými susedmi. Začneme pracovať na modernizácii niektorých našich existujúcich dohôd na základe novej hospodárskej reality, okrem iných s Tureckom, Mexikom a Čile.

Pomocou novej obchodnej a investičnej stratégie, ktorú sme predstavili začiatkom tohto mesiaca, chceme aktualizovať nástroje obchodnej politiky a nasmerovať ju viac na služby, digitálny obchod, mobilitu, prístup k prírodným zdrojom, inováciu a ďalšie hnacie sily zamestnanosti a rastu. Budeme intenzívnejšie pracovať na vykonávaní a presadzovaní so

zámerom zabezpečiť, aby príležitosti vytvorené obchodnými dohodami prinášali skutočné výsledky a zároveň budeme venovať osobitnú pozornosť malým a stredným podnikom a pomáhať pracovníkom s adaptáciou na zmenu. Budeme pokračovať aj v našej práci na zvýšení transparentnosti našich obchodných rokovaní pre zainteresované strany a občanov.

7. Oblasť spravodlivosti a základných práv založená na vzájomnej dôvere

Terorizmus a radikalizácia, organizovaná trestná činnosť a počítačová kriminalita ohrozujú bezpečnosť Európanov a v dôsledku svojej nadnárodnej povahy si vyžadujú reakciu na úrovni EÚ. Komisia sa zameria na vykonávanie európskeho programu v oblasti bezpečnosti prostredníctvom návrhov, ako je revízia rámcového rozhodnutia o boji proti terorizmu s cieľom riešiť jav zahraničných teroristických bojovníkov a návrh týkajúci sa boja proti podvodom a falšovaniu bezhotovostných platobných prostriedkov. Budeme pokračovať v práci na prepracovaní legislatívneho rámca pre kontrolu strelných zbraní. Budeme venovať zvýšenú pozornosť rozvoju operatívnej spolupráce a nástrojov, ktoré posilňujú vzájomnú dôveru nevyhnutnú pre prácu v oblasti efektívneho cezhraničného presadzovania práva, pričom zabezpečíme plné dodržiavanie základných práv.

Spoluzákonnodarcovia by mali do konca roka odsúhlasiť reformu ochrany údajov (nariadenie a smernicu) a návrh týkajúci sa európskeho systému osobných záznamov o cestujúcich. Komisia si určila cieľ uzavrieť so Spojenými štátmi solídnu dohodu o prenose osobných údajov na účely presadzovania práva, ktorá bude poskytovať potrebné záruky vrátane nároku jednotlivcov na súdne preskúmanie. Vzhľadom na nedávnu judikatúru budeme pracovať na vytvorení nového rámca, ktorým sa zabezpečí riadna ochrana osobných údajov uložených spoločnosťami v USA.

V roku 2016 bude dôležité, aby spoluzákonnodarcovia napredovali v otázke Európskej prokuratúry a reformy Europolu. Komisia bude pokračovať i v práci na objasnení prístupu k spravodlivosti v záležitostiach životného prostredia.

Komisia bude pokračovať aj v činnosti s cieľom dosiahnuť pristúpenie EÚ k Európskemu dohovoru o ľudských právach s plným ohľadom na stanovisko Súdneho dvora¹⁴.

8. Smerom k novej politike v oblasti migrácie

Riešenie utečeneckej krízy a riadenie migračného tlaku na našich vonkajších hraniciach je najnaliehavejšou prioritou, ktorej Únia v súčasnosti čelí, a nestabilita, vojna a chudoba v našom susedstve znamenajú, že tento problém bude musieť byť prioritným bodom politického programu aj v najbližších rokoch.

Európska migračná agenda, ktorú sme predstavili v máji 2015, poskytuje komplexný prístup k riadeniu migrácie podľa zásad solidarity a zodpovednosti. Dva núdzové programy na premiestnenie 160 000 osôb, ktoré potrebujú medzinárodnú ochranu, z najviac zasiahnutých

¹⁴ Ú. v. EÚ C 65, 23.2.2015, s. 2.

členských štátov do iných členských štátov EÚ už fungujú. Vďaka spoločným operáciám agentúry Frontex Poseidon a Triton sa každý deň zachraňujú ľudia, ktorí stroskotali v Stredozemnom mori. Podporné tímy pracujúce na riadení migrácie v problémových oblastiach, tzv. hotspotoch, už pomáhajú vnútroštátnym orgánom v Grécku a Taliansku s identifikáciou, registráciou a spracovaním nových príchodov prisťahovalcov. Zintenzívnilo sa úsilie v boji proti prevádzachtvu a úsilie o rozloženie skupín obchodujúcich s ľuďmi. Podnikajú sa kroky na vrátenie vyššieho počtu ľudí, ktorí nepotrebujú medzinárodnú ochranu.

EÚ už zmobilizovala 4 miliardy EUR na humanitárnu, rozvojovú, hospodársku a stabilizačnú pomoc pre Sýrčanov v ich krajine a v hostiteľských komunitách v Libanone, Jordánsku, Iraku, Turecku a Egypte. Ďalšia suma 1,8 miliardy EUR sa použije na zriadenie „Núdzového trustového fondu pre stabilitu a riešenie základných príčin neregulárnej migrácie a vysídľovania osôb v Afrike“. Zásadný význam pre lepšie riadenie migrácie má silnejšia a hlbšia spolupráca s tretími krajinami pôvodu a tranzitu vrátane sústredeného úsilia o poskytovanie pomoci rastúcemu počtu utečencov a vnútorne presídlených osôb v tretích krajinách.

Táto kríza ukazuje, že okrem týchto okamžitých krokov musíme zároveň aj zásadne prehodnotiť spôsob, akým riadime našu spoločnú vonkajšiu hranicu a náš európsky azylový rámec. Komisia neskôr v tomto roku predloží návrhy týkajúce sa európskej pohraničnej a pobrežnej stráže, vychádzajúc z významného posilnenia agentúry Frontex.

Prepracujeme náš spoločný azylový systém, aby sme odstránili zistené medzery a nedostatky dublinského systému a posilnili úlohu Európskeho podporného úradu pre azyl. Zasadíme sa za plnohodnotné a rýchle zavedenie akčného plánu v oblasti návratu osôb a za dosiahnutie dohody, pokiaľ ide o dosiaľ neschválené návrhy, ktorými sa vykonáva európska migračná agenda. Predložíme aj návrhy na vytvorenie štruktúrovaného systému presídľovania, aby sa tí, ktorí potrebujú ochranu, mohli bezpečne dopraviť do EÚ bez toho, aby riskovali svoje životy v rukách prevádzáčov, spolu s lepšími systémami ochrany v susedných regiónoch.

No a v reakcii na budúce potreby Európy v oblasti demografického vývoja a trhu práce predstavíme obnovený prístup k legálnej migrácii zahŕňajúci opatrenia na zlepšenie smernice o modrej karte.

9. Silnejší globálny aktér

V čoraz viac prepojenom zložitom svete, ktorý sa vyznačuje mnohými výzvami a dynamickými zmenami, sú súdržnosť vonkajšej činnosti EÚ a naša schopnosť využiť všetky dostupné nástroje pri spoločnom dosahovaní našich cieľov a dopĺňovaní našich vnútorných politík dôležitejšie ako kedykoľvek predtým. Výzvy ako migrácia, prístup k energii a iným zdrojom či zmena klímy poukazujú na potrebu efektívneho vonkajšieho rozmeru na dosiahnutie hlavných cieľov vnútornej politiky a zabezpečenie možnosti EÚ využiť príležitosti na priblíženie svojich hodnôt širšiemu svetu – hodnôt, medzi ktoré patrí demokracia, ľudské práva, rovnosť a solidarita, ako aj európska história a kultúra. Komisia bude preto významne prispievať k podpore práce podpredsedníčky Komisie a vysokej

predstavielky Únie na novej globálnej stratégii v oblasti zahraničnej a bezpečnostnej politiky.

Pri riešení hlbokoj krízy, napríklad konfliktov v Sýrii, Líbyi a na Ukrajine, sa Komisia bude naďalej aktívne angažovať v podpore medzinárodných aktérov, ako sú Organizácia Spojených národov a Organizácia pre bezpečnosť a spoluprácu v Európe, využívajúc pritom celú škálu politík, financovania a iných nástrojov, ktoré má k dispozícii. Preskúmame a ďalej rozvineme naše nástroje na posilnenie bezpečnosti a rozvoja v partnerských krajinách, a navrhne opatrenia, ktorými partnerské krajiny podporíme v zlepšovaní riadenia a budovaní kapacít v sektore bezpečnosti.

V nadväznosti na prebiehajúce verejné konzultácie predložíme po skončení platnosti dohody z Cotonou nový politický rámec pre vzťahy s africkými, karibskými a tichomorskými krajinami a regiónmi. Rozvojová politika Komisie, ako aj nová obchodná a investičná stratégia takisto podporia ekonomický rozvoj, sociálnu a environmentálnu ochranu, ochranu ľudských práv, boj proti korupcii a zlepšovanie riadenia migrácie so zameraním na jej základné príčiny.

Komisia bude naďalej pracovať na konkretizácii výhľadu pristúpenia kandidátskych krajín. V tomto kontexte posilníme naše partnerstvo s Tureckom, a to aj realizáciou akčného plánu v oblasti migrácie a modernizáciou colnej únie. Nová európska susedská politika poskytne užšie zameraný a lepšie prispôbený rámec pre podporu stabilizácie a demokratického rozvoja krajín v našom východnom a južnom susedstve.

Budeme zároveň podporovať podpredsedníčku Komisie a vysokú predstaviteľku Únie v prehlbovaní bilaterálnych vzťahov s kľúčovými partnermi EÚ. Prispôbené strategické prístupy bude treba pravidelne aktualizovať, pričom prvým príkladom je politika EÚ vo vzťahu k Číne. Po úspešnom ukončení rokovaní s Iránom o jeho jadrovom programe by sa mohol napláňovať obnovený rámec pre spoluprácu EÚ s touto krajinou pod podmienkou plnenia dohody v celom rozsahu.

10. Únia demokratickej zmeny

Komisia bude spolupracovať s Európskym parlamentom a Radou s cieľom zabezpečiť, aby sa rokovania o novej medziinštitucionálnej dohode o lepšej právnej regulácii mohli uzavrieť do konca roka, so zámerom posilniť náš spoločný záväzok k lepšej právnej regulácii, ktorá je nástrojom prinášajúcim lepšie výsledky, ako aj s cieľom zvýšiť transparentnosť prijímania európskych rozhodnutí a zabezpečiť pripravenosť všetkých troch inštitúcií, aby sa ich spolupráca v budúcnosti zlepšila.

V roku 2016 predložíme náš návrh medziinštitucionálnej dohody o povinnom registri transparentnosti pre zástupcov záujmových skupín, ktoré sa snažia ovplyvniť tvorbu politiky v Európskom parlamente, Rade a Komisii.

V minulom roku sme zintenzívnili vzťahy a dialóg Komisie s parlamentmi členských štátov prostredníctvom stretnutí a výmen názorov s parlamentnými výbormi, ako aj prostredníctvom

obnoveného záväzku viesť politický dialóg o pripravovaných návrhoch. Plánujeme pokračovať v tomto prístupe aj v roku 2016 ďalšími krokmi s cieľom zabezpečiť, aby parlamenty členských štátov mali pri tvorbe európskych politík silný hlas.

Nakoniec, budeme pokračovať v rozširovaní dialógov s občanmi, ktoré členom Komisie umožňujú vypočuť si občanov priamo v ich vlastných regiónoch a odpovedať na problémy, ktoré ich najviac trápia.

Európska únia sa nachádza v rozhodujúcom okamihu. Čelíme viacerým nebyvalým výzvam: utečenecká kríza, nezamestnanosť a rozdiely v oblasti zamestnanosti a rastu, potreba prehĺbiť našu hospodársku a menovú úniu, zmena klímy, nestabilita v našom východnom a južnom susedstve a dosiahnutie spravodlivej dohody, pokiaľ ide o Spojené kráľovstvo v Európskej únii, a to pri rešpektovaní štyroch slobôd jednotného trhu a spoločných hodnôt všetkých 28 členských štátov.

Z týchto dôvodov dnes už bežný prístup nestačí, a práve preto Komisia týmto pracovným programom prijíma záväzok vykonávať odvážne, ciele a pragmatické opatrenia, pomocou ktorých budeme môcť úspešne prekonať tieto výzvy a vyjsť z nich silnejší v duchu európskej solidarity a zodpovednosti. S nádejou sa obraciame na našich partnerov v Európskom parlamente a Rade a veríme, že sa pripoja k nášmu úsiliu urýchlene dosiahnuť výsledky, ktoré Európania od svojej Únie očakávajú.